

Povest črne kraljice.

Proti francoski državi je naperjena pravda, katero je vložila resnična črna kraljica.

Salima Machimba I. je vladala kot naslednica svojega očeta Ranavalo do leta 1912 nad 30.000 prebivalci otoka Moheli, ki leži v Commeren otočju severno od velikega južnoafriškega otoka Madagaskar. Kraljica je bila ravno tako črne polti kakor njeni podložniki. Deležna je pa bila na otoku Reunion, ki je pod francosko nadvlado, skrbne vzgoje. Povrh se je še smrtno zaljubila v francoskega orožnika, ki je skrbel z drugimi tovariši na omenjenem otoku za javno varnost.

Kar bi bila v Evropi nepremostljiva stanovska razlika, ni oviralo črne kraljice, da bi ne bila poročila v cerkvi na otoku Reunion belokožnega žandarja. Zastopnik francoske vlade je bil celo priča pri poroki. Kraljica ni sledila možu po poroki v orožniško vojašnico, ampak je dal mož slovo službi in se je preselil v dvorane črnega veličanstva.

Vse je šlo v popolnem redu do leta 1912, ko je zasedla Francija otok Moheli in poslala kraljico z orožnikom vred v prognanstvo. Prognana je bila s starši tudi princesa Marija, ki je čokoladne barve. Kraljevska družina je kupila v bližini Bourgogne posestvo in je živela udobno z mesečno pokojnino 5 tisoč frankov, katero je redno plačevala francoska država.

Kakor marsikatega drugega je zadelo povojno preplavljenje s papirnatim denarjem tudi bivšo kraljico Salimo Machimba za tri četrtine mesečnih dohodkov. Dolgo je prenašala potrpežljivo skrajšane prejemke. Letos pa, ko se ponaša Francija pred celim svetom s kolonijalno razstavo, je prišlo tudi črno veličanstvo z zahtevo, da mu mora vlada zvišati pokojnino. Ker pa je pokazala vlada glede te zahteve gluha ušesa, zadeva ne bo poravnana mirnim potom, ampak tožita francosko državo

v imenu črne kraljice dva znamenita pariška odvetnika.

*



K SV. TROJICI V SLOVENSKIH GORICAH!

Ta poziv velja vam, krščanska slovenska dekleta! Prihodnje nedeljo, 12. julija, bo tamkaj vaš tabor. Ob 10. uri je cerkveni govor, ki ga bo imel proč. g. kanonik Časl kot škofijski voditelj Marijinih družb. Po cerkvenem opravilu je prosvetno zborovanje zunaj cerkve, na katerem govori za Presvetno zvezo dr. Hohnjec. Dekleta, pridite v najobilnejšem številu! Gre za dostojno proslavo 1500letnice efskega cerkvenega zbora, prevažnega v zgodovini Marijinega čiščenja. Navdušile se boste iznova za vzvišene ideje in cilje našega prosvetnega dela. Zato pa, dekleta, 12. julija na svidenje pri Sv. Trojici v Slov. goricah!

Krščanska ženska zveza v Mariboru se poda na romanje k Sv. Trojici v soboto, 18. julija ob 2. uri popoldne izpred frančiškanske cerkve. Za one, ki se bodo peljale z avtomobilom, je odhod ob 4. uri izpred glavnega koledvora.

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru obvešča vse one, ki so se prijavili za romanje v Marijino Celje, pa so bili zadržani, ter vse, ki se želijo udeležiti romanja, da se vrši drugo 23. avgusta pod istimi pogoji, pa le, če bo zadostno število udeležencev. Prijave z navadnimi podatki se vpoštevajo le do 1. avgusta. Torej, kdor misli letos romati v Marijino Celje, naj se takoj pisмено ali ustmeno oglasi pri centralnem odboru prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru.

Središče ob Dravi. Mariborski študentje nas bodo prišli obiskat in bodo ob tej priliki nastopili tudi v tukajšnjem Katoliškem domu. Pod okriljem dramskega oddelka Prosvetnega društva priredijo v nedeljo, dne 12. julija ob 3. uri popoldne gledališko predstavo. Na sporedu imajo sledeče igre: »Kjer ljubezen, tam Bog«, »Parada o hudičevem mostu«,

»Svinjski pastir«. V odmorih bodo igrali domači tamburaši. Pokažimo, da znamo ceniti trud naših dijakov in se polnoštevilno udeležimo prireditve!

Sv. Trojica v Slov. gor. Dramatični odsek tukajšnjega Kat. izobraževalnega društva priredi v nedeljo 19. t. m. izlet k Negovi. Ob tej priliki opozori v graščinski dvorani zanimivo igro v petih dejanjih »Žrtve spovedne molčečnosti«.

Polzela. Veliko narodno igro »Divji lovec« in proslavo Finžgarjeve šestdesetletnice priredi Katoliško prosvetno društvo v novem Prosvetnem domu. Na to prireditve že danes opozarjamo vse Savinjsčane, da se je vsi udeležijo in s tem moralno in gmotno podprejo idealno mladino v stremljenju po čim prejšnji dovršitvi doma. Natančni spored in datum prireditve objavimo prihodnjič.

*

Dvojni lov.

Severna Rodezija v Afriki je prava obljubljen pokrajina za lovce. Nekateri deli so še čisto neraziskani. Posebna privlačnost za lovce je boj z

mamba kačo.

Ta golazen je gotovo najbolj nevarna na celim svetu. Mamba je kača iste vrste kakor kobra ali naočarka. Nima le strupa, ki učinkuje takoj smrtno, ampak se bori s strupom na prav poseben način. Kača ne pika, pač pa izbruha strup z izredno sigurnostjo na razdaljo več metrov. Grozna pošast meri v nasprotnikovo oko. Ako zadene strup odprto kožno celico, je človek pri priči mrtev. Če pa prileti strup v oko, nastopi trenutno ohromljenje očesnega živca, kar ima kot posledico slepoto za celo življenje. Mamba se premika z bliskavico, ker ne leze, ampak nekako leti po zemlji in drži glavo po koncu. Gorje stvari, na katero naleti kača med potjo. Domačini preganjajo grozno golazen z orožjem na metanje. Najbolje služi pri tem poslu težko kladivo. Seveda mora razpolagati lovec z veliko spretnostjo, da zadene glavo kače.

Šte naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelijski in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodilja iz brazilijskega pragozda: »Mladostna prijateljstva« in mlčne zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Koroška c. št. 5.

onemu, ki se mu zameri! Guzaj ljubi le dobre prijatelje in le ti naj ostanejo srečni — poguba vsem sovražnikom!

Ob koncu tretjega pisma postane pesniško navdahnjen in opisuje spomladansko vstajenje narave iz zimskega spanja.

Kljub zimi se je zabaval prav dobro v tem žalostnem času v prijetni družbi, čital časopise in zvedel marsikaj novega.

Pismo sklepa s pesmico na svojo ljubico, katero celo imenuje brezo na svetopisemskem Libanonu. Tretje pismo je podpisano z njegovim polnim imenom: Franc Guzaj, skrivalec — a ne razbojnik.

Četrto nemško in zadnje pismo. Guzajevo četrto pismo je zopet brez naslova in odseva iz njega razbojnik kot boljševiski modrijan. Modrovanje skuša odeti z nekako pesniško obliko. Pismo je pisano v zelo gladki ter pravilni nemščini in nam je dokaz, da je čital Guzaj marsikaj in ob prostem času se je rad ukvarjal z modroslovnimi ugibanji v stihih. Zadnje pismo kaže celoto brez skokov od ene misli na drugo in radi

tega ga navajamo skoro v dobesedni prestavi. Pismo slove takole:

»V nepreglednem svetovnem prostoru se giblje naša zemlja. Jaz (Guzaj) hočem napraviti le nekaj pregled in drugo prezreti.

V srce živalstva je uvedenega marsikaj žalostnega. Od človeka, ki stoji na najvišji stopinji, do najmanjšega črva v prahu — med obema vladata zavist in maščevalnost. Vendar kažejo živali ljubezen do živali enake vrste, a največja žival maščevalnosti je — človek. Po naukih prednikov je človek izšolan ter izobražen, da mora biti najbolj surova žival — on uničuje vse — črve v prahu in tudi svoje soljudi.

Enako pravico ima vse na zemeljski obli, a je to žalibog že davno izginilo in mnogo živalskih ljudi je že pozabilo, kaj da so.

Ljudje čutijo verigo suženjstva, vendar ne vedo, kedo je temu vzrok. Tožijo radi velikih davkov in drugih plačil tako, da že ni mogoče več životariti in se pogrezajo počasi smrti nasproti.

(Dalje sledi.)

Raziskovalec afriških močvirij pripoveduje, kako je srečal v Rodeziji mambo. Bil je v spremstvu nekaj zamorcev v gozdu. Črnci so bili oboroženi s sulicami, loki in metalnimi kladivci. Raziskovalčev sluga je nosil gospodarjevo puško težkega kalibra. Belokožec, ki bi nosil sam orožje, bi se s tem osmešil v očeh domačinov. Šli so po gozdu, ki je bil natrpan z vsemogočo divjačino ter ptiči. Naenkrat je pocukal zamelec raziskovalca za rokav ter pokazal na predmet, ki se je premikal z izredno naglavo po travi. Bila je strašna mambo kača. Evropejec je dal spremljevalcu znamenje, nakar mu je ta dal kladivo. Ni smel zgubiti niti trenutka, ker je spremenila golazen smer teku in brzela proti ljudem. Belokožec je zavihtel kladivo, kakor to delajo domačini, in zadel kačo glavo, ki je bila že tako blizu, da bi jo bil lahko zagrabil z roko. Še en trenutek zamude in kača bi bila izpljunila strup. Raziskovalec je meril dobro in pošast se je zgrudila z — zdrobljeno glavo.

Še istega dne, ko je ubil belokožec kačo, je naletel tudi na

vodnega konja.

Cela družba se je približala reki Lunge, koje obrežje je porasteno z grmovjem ter z visoko travo. Lukali so skozi goščavo in zapazili na gladini vode ogabno, temno glavo. Zobje so svetlikali in nekako gromenje je odmevalo. Črnci je dal Evropejec puško. Tik poleg glave se je prikazala in dvignila iz vode druga orjaška postava. Raziskovalec je meril v sredino črte med očesom in uhom. Je to tudi edino mesto, skozi katero je mogoče smrtno zadeti povodnega konja, ako se nahaja v vodi. Belec je pomeril in sprožil. Rezek odjek strele in glava nad vodo se je čundo zgnila ter izginila pod vodo. Čez par minut so se prikazali mehurčki nad vodo, kamor se je bila pogreznila pošast. Koj zatem je bilo čuti lomastenje in cela družba je videla, kako je bežal iz vode tovariš zadetega povodnega konja.

Pri lovu na povodnega konja je ta neprijetnost, da se pokaže učinek strele šele čez nekaj časa. Ustreljena žival se namreč takoj potopi in leži večkrat po par dni na dnu reke. Šele potem, ko priplava mrtvo truplo na površino vode, se začne nevarni del lova.

Sprava plena je spremljana od velikih nevarnosti. Ne oziraje se na to, da je težavno potegniti k bregu več nego eno tono težko truplo, je ta posel še posebno nevaren. Povodni konj je na suhem boječ, v vodi pa napadalen. Pri spravljajanju ustreljenega konja je treba vedno računati z maščevalnim napadom konjevega tovariša. Angleži so po vojni prekrstili povodnega konja v »živo podmornico«. Pošast se namreč bliža neopaženo pod vodo čolnu in ga napade. Ali zagrabi čoln s čekani (zobmi), in ga stene kakor oreh, ali pa, kar je še bolj nevarno, da ga prevrne s hrbtom. Povodni konj plava pri napadu pod čoln. Lahke sunek s hrbtom zadostuje, da zleti čoln v zrak in popadajo ljudje v vodo. Ako se človek reši groznega žrela povodnega konja, pa je izpostavljen zobom krokodilov. Afriške

reke prikrivajo in hranijo nešteto smrtnih nevarnosti.

Drugi dan po streli so se vrnil črnci nazaj k reki, so privlekli plen k bregu in se lotili ob zvokih zamorske godbe več dni trajajoče pojedine.

*



Remšnik. Dne 28. junija, ko so se vršile širrom naše domovine vidovdanske proslave, se je zbudil tudi naš obmejni kraj. Šolarji tukajšnje osnovne šole so priredili prav lepo uspelo slavnost z deklamacijami, s petjem in s štirimi igrami, od katerih je ljudi najbolj navdušila igra »Matjaževi hajduki«. Zanimala je tudi spevoigra obrtnikov in rajalni nastop kresnic. Učiteljstvo se zaveda vzgojnega pomena patrijskih iger tu na meji.

Marenberg. (Tombola in ljudska veselica Rdečega križa.) Krajevni odbor Rdečega križa za Marenberg in okolico priredi v nedeljo dne 12. julija ob 3. uri popoldne na šolskem vrtu v Marenbergu veliko tombolo in ljudsko veselico, pri kateri nastopi tudi pevski zbor društva »Jadrana« iz Maribora in domače godbeno društvo. Tombola obsega nad 200 krasnih dobrot, med katerimi je najmodernejši šivalni stroj tipa »Adler« zaprt v obliki omare v vrednosti 5200 Din, moško kolo, plug, seženj bukovih drv, pohištvo, svinja itd. Tombolske karte se dobijo pri vseh občinskih in poštinih uradih, šolskih upraviteljstvih in pri kraj. odboru R. K. v Marenbergu po Din 2.50 komad. Sezite po njih! Podpirajte društvo Rdečega križa, katerega delovanje je zlasti tukaj ob državni meji nujno potrebno!

Svečina. Na Vidov dan dne 28. junija je priredilo tukajšnje šolsko vodstvo razstavo šolskih izdelkov, ki je vzbujala občno pozornost in tiho, a toplo zahvalo. Posebno so ugajale prelepe izdelane narodne noše. Ob treh popoldne se je vršila v grajski nadkleti šolska prireditve z bogatim sporedom, ki je vseboval globoko zasnovani govor g. šolskega upravitelja o pomenu Vidovega dne, deklamacije, petje ter šest izredno mičnih igr. Vloge so mali Svečinci krasno rešili, o čemer je pričalo burno ploskanje vseh navzočih. Najlepša zahvala za to zares krasno prireditev gre našemu izredno delavnemu g. upravitelju Jožetu Bercetu ter vsem trem vrlim svečinskim gđc. učiteljicam! Le tako naprej po začrtani poti! Božji blagoslov in hvaležnost ljudstva je vedno z Vami!

Dobrenje pri Pesnici. Naša občina se razteza od Pesnice pa gori do avstrijske meje pri Št. Ilju. Stara naša želja je, da se občina razdeli tako, da bi se priključil gornji del, ki spada pod župnijo Št. Ilj k šentiljski ali cirkiški občini. Tudi včlan je gornji del občine pod Št. Ilj. Prosimo merodajne činitelje, da čimprej izvršijo priklopitev Zgornjega Dobrenja k Št. Ilju. — Že dve leti se govori o novi cestni zvezi med Št. Iljem in med Zg. Sv. Kungoto. Ta zveza bi bila res potrebna. Če hočemo iz Št. Ilja v Zgornjo Kungoto ali Svečino, moramo napraviti ogromen ovinek po cirkiški dolini do Pesnice in Košakov, a nato po Langentalu do Zgornje Kungute. Ta pot znaša okoli 20 km. Če pa bi okraj zgradil novo cesto čez Strihovec, Dobrenje, Staro goro in Vrtnice, bo ta proga dolga samo 4—5 km.

Mi Dobrenjčani pa bi prosili, da bi se položila cesta čimbolj od meje proč, da bo blatno Dobrenje imelo čimveč haska od ceste. — Strela je prejšnji teden 24. junija udarila v gospodarsko poslopje bratov Kersnik. Bilo je popoldne okoli 10. ure. Nebo se je malo nablačilo in ljudje so zapazili švigniti veliko ognjeno nit nad Kersnikov hlev. Brez posebne groma in treska je udarilo, ali kakor ljudje pravijo »strela z jasnega«. Zalibog je zgorelo vse, tudi precej sena in gospodarskega orodja. Pridni sosede so pomagali pri reševanju in hvala Bogu hiša je ostala ohranjena pred požarom. Bratje Kersnik imajo veliko škodo. Zavarovani so bili za malo vsoto pri domači »Vzajemni zavarovalnici«, katera je škodo že dne 2. julija pošteno cenila tako, da dobijo Kersnikovi celo zavarovano vsoto izplačano. To je res lepo, da naša slovenska zavarovalnica tako pomaga ubogim pogorelcem.

Vurberg. Dne 21. junija je bila na Vurbergu v štirirazredni ljudski šoli razstava deških in deklinskih ročnih del. Zelo lepo je bila razstava urejena. Po stenah se je videlo razno orodje iz lesa, pa tudi risbe so bile lepe, posebno še učencev 4. razreda. Najlepša so bila ročna dela deklic, ki so bila pravi kinč za celo razstavo. Želeli bi bilo, da bi drugo leto vladalo večje zanimanje za razstavo. Posebno stariši otrok, ki hodijo v šolo, naj bi si pogledali razstavo, da vidijo, kako njihovi otroci napredujejo!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 26. junija t. l. je umrla na posledicah poroda sestra ugledne gostilničarke Ivane Motaln, Sv. Martin 5, gospa Marijo Podlesnik, pos. v Kalšah. Pogreba, katerega je vodil č. g. Sinko Franc, župnik, se je udeležila ogromna množica sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev, je dokaz, da je bila rajna priljubljena daleč na okrog. Našo drago rajno ohranimo v dragem spominu in jo priporočamo v molitev.

Hajdina. Prekrasen je bil izlet hajdinskih deklet na Petrovo. Ogledale so si mestece Ormož, kjer jim je ugajala posebno križiška bolnišnica. Popoldanske urice pa so bile še prijetnejše. Že hoja po bukovju iz Ormoža proti Veliki Nedelji se je dekletom, vajenim le ravninskega borovja, kot sladek užitek utisnilo v spomin. V cerkvi velikonedeljski je gospod konz. svetnik in dekan Horvat v mladinskem nauku pregledno in pojmljivo navajal sredstva, kako ostaneš vedno mlad. »V grehu je starost, v čednosti pa mladost,« tako je svečenik božji povedal in tako so si dekleta vzle k srcu. Že v cerkvi, prav posebno pa še v društvenem domu nam je razveseljeval mlada srca z izbranimi pesmimi cerkveni zbor pod vodstvom neutrudnega gospoda Weingera. Višek radosti pa je nudil pohod na bližnji Kogel, odkoder smo videli ptujski grad, hrvatske griče in planino Ivanjščico, Jeruzalem, Varaždin in sploh dobršen kos božjega sveta. V rajanju in petju je čas pretekel silno naglo in zavedle so se dekliske duše, da tako gredo tudi mlada leta. Skoro žalostni smo se vračali zvečer na Hajdino, čeprav smo šli domov. Velika Nedelja je pač res velika, velika s svojo gorilsko poezijo, velika s svojimi veselimi fanti in dekleti, velika zlasti s svojim velikodušnimi duhovniki.

Bukovci pri Ptuj. Dne 25. junija je ob pol dveh jutraj začelo goreti pri posestnikih Jož. Fürbusu in Francu Solinu in sicer pri obeh naenkrat. Ker je izbruhnil požar v zgodnji jutrajni uri, ko ljudje najbolj spijo, ni bilo mogoče iz gorečih poslopjaj kaj rešiti. Pri Fürbusu je zgorelo 6 vozov sena, 1 mlatilnica na vitel, 1 koleselj in vse poljedelsko orodje. Pri Solinu pa mlatilnica, slamoreznica, mlin za